

Kostpolitiskt program

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 01.06.2022 § 60

Beredare

Fastighetschef Seppo Pihl, tfn 0400 451 424
fornamn.efternamn@pargas.fi

Det kostpolitiska programmet är en handledning för att göra ansvarsfulla val när det gäller kost inom stadens tjänster för att främja invånarnas välbefinnande och stadens välfärd.

Kostprogrammet ger en helhetsbild av kosten och därmed också vägledning till kommunens strategi.

Genom programmet kan man dessutom påverka kommuninvånarnas, företagens, producenternas, föreningarnas med fleras verksamhet och därigenom öka Pargas välfärd när det gäller kost och särskilt de frågor som kommer fram i undersökningen som gäller kvaliteten på maten.

Kost är en del av kommuninvånarnas och kundernas hälsa och välbefinnande. I en kommun kan man se på kost med hjälp av strategiska mål. Då ser man att kost och livsmedel har en bredare betydelse. Den nuvarande verksamheten kan vidareutvecklas eller riktas om genom preciseringar i det kostpolitiska programmet.

Situationen kommer att förändras avsevärt i och med att social- och hälsovården övergår till välfärdsområdet. Pargas ansvar och tyvärr även möjlighet att påverka kosthållet kommer att minska avsevärt. Ledamöterna i välfärdsrådets fullmäktige har en stor betydelse när det gäller möjligheten att påverka och medför en möjlighet att bidra till diskussioner om stadens särprägel med hjälp av de frågor som lyfts upp i programmet.

Pargas har vid outsourcingen av och avtalet om kostservice dragit upp riktlinjer för frågor som nu sköts av Kaarea i egenskap av producent av kostservice. De gäller t.ex. kvaliteten på maten, näringsinnehållet, energimängderna, planeringen av matsedeln, ökad användning av grönsaker och att maten ska vara anpassad efter matkundernas önskemål, vilket påverkar svinnet.

Dessa frågor fastställs alltså i avtalet om kostservice, och preciseringar och ändringar i dem kan göras i samband med följande avtal/konkurrensutsättning.

Det nya avtalet kan bli utmanande, eftersom det för närvarande ser ut att vara problem med höjda priser på grund av kriget och höjda energipriser samt tillgången på spannmålsprodukter.

I samband med följande avtal/konkurrensutsättning är det möjligt att inkludera kriterier som gäller ansvarsfull mat, inhemsk mat, vegetarisk mat, etisk mat, djurens välbefinnande och andra faktorer som påverkar livskvaliteten i upphandlingskriterierna bara de skrivs in på rätt sätt. Anvisningar finns i statsrådets publikation Nationell strategi för offentlig upphandling 2020.

En beredskapsplan för försörjningsberedskapen när det gäller mat i skolor och daghem kan göras upp på förhand med aktören.

Sammanfattningsvis konstateras att behoven i verksamheten varierar mellan olika parter: det behövs såväl undervisning, rådgivning som företagsrådgivning.

Kompletterande material	Kostpolitiskt program
Föredragande	Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774 fornamn.efternamn@pargas.fi
Beslutsförslag	Sektionen diskuterar och tar del av det kostpolitiska programmet.
Beslut	Under diskussions gång föreslog föredraganden följande tillägg till beslutsförslaget: Sektionen diskuterar och tar del av kostpolitiska programmet och begär utlåtanden från social- och hälsovårdsnämnden samt bildningsnämnden. Förslaget godkändes.
Delgivning	Utbildningschef UL, utbildningschef KS, social- och hälsovårdsdirektör ML bildningsnämnden, social- och hälsovårdsnämnden
Social- och hälsovårdsnämnden 22.09.2022 § 60 862/00.01.03/2022	
Beredare	Social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström, tfn 040 688 5497 förnamn.efternamn@pargas.fi

Sektionen för tekniska stödtjänster har uppgjort ett kostpolitiskt program för Pargas stad. Sektionen har bett om utlåtande gällande programmet av social- och hälsovårdsnämnden. I programmet konstateras att social- och hälsovården övergår från Pargas stad till Egentliga Finlands välfärdsområde 1.1.2023, och att välfärdsområdet senare ställer upp egna målsättningar för kostprogram. Det oaktat kommer en stor del av Pargasbor som är klienter, patienter eller boare inom social- och hälsovården även i fortsättningen påverkas av Pargas stads kostpolitiska program. Detta gäller speciellt inom äldreomsorgens boendeenheter och hälsovårdens avdelningar. Därför ska det kostpolitiska programmet innehålla målsättningar för verksamhet inom social- och hälsovård. Dessa kan senare uppdateras då välfärdsområdet uppgör riktlinjer.

I det kostpolitiska programmet betonas vikten av en hälsosam kost som bidrar till välbefinnande. Vidare poängteras närproducerad mat och hållbarhet i näringskedjan, vilket är positivt. Det kostpolitiska programmet tar väl upp faktorer som är viktiga för barn, småbarnspedagogiken och skolelever, men saknar åtgärder som är specifikt viktiga för den äldre befolkningen i Pargas, som är en stor användargrupp. I Pargas stads äldrepolitiska program uppmärksammas de äldres kost, och dessa två program bör gå i linje med varandra.

Kosten är speciellt viktig för dem som är beroende av kost som serveras dagligen, och som inte har möjlighet att variera eller välja maträtt själva, exempelvis de som bor eller vistas en längre tid på en boendeenhet eller avdelning. Kosten och maten som erbjuds har många fler funktioner förutom näringsintag och mättnad. Variation enligt säsong och högtider påminner minnessjuka om årstid och väcker minnen. Traditionella maträtter är ett önskemål av många och dessutom är matsituationen i bästa fall en positiv social händelse. Kosten är jämte aktivering

och stimulering bland de viktigaste innehållet inom äldreomsorgen. De äldre ska ha möjlighet att önska maträtter de vill ha och detta ska följas upp.

En näringsrik kost har stor betydelse för hälsa och välbefinnande, såväl som för fysiskt mående. Forskning visar att en rätt kost vid olika sjukdomstillstånd påverkar genom att tillfrisknande sker bättre och snabbare.

Kompletterande material	Kostpolitiskt program.
Föredragande	Social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström, tfn 040 688 5497 förnamn.efternamn@pargas.fi
Beslutsförslag	Social- och hälsovårdsnämnden föreslår för sektionen för tekniska stödtjänster att göra följande tillägg i det kostpolitiska programmet under rubriken mat och folkhälsa: - en näringsrik, tillräcklig och smaklig kost erbjuds på äldreboenden och hälsovårdsavdelningar - maträtterna varierar enligt årstid och högtider uppmärksammas på äldreboenden och hälsovårdsavdelningar - önskemål om maträtter beaktas och följs upp regelbundet inom äldreboenden
Beslut	Förslaget godkändes
Delgivning	Sektionen för tekniska stödtjänster